

VI OCH STATENS JÄRNVÄGAR (SJ) 1960 - TALET OCH FRAMÅT

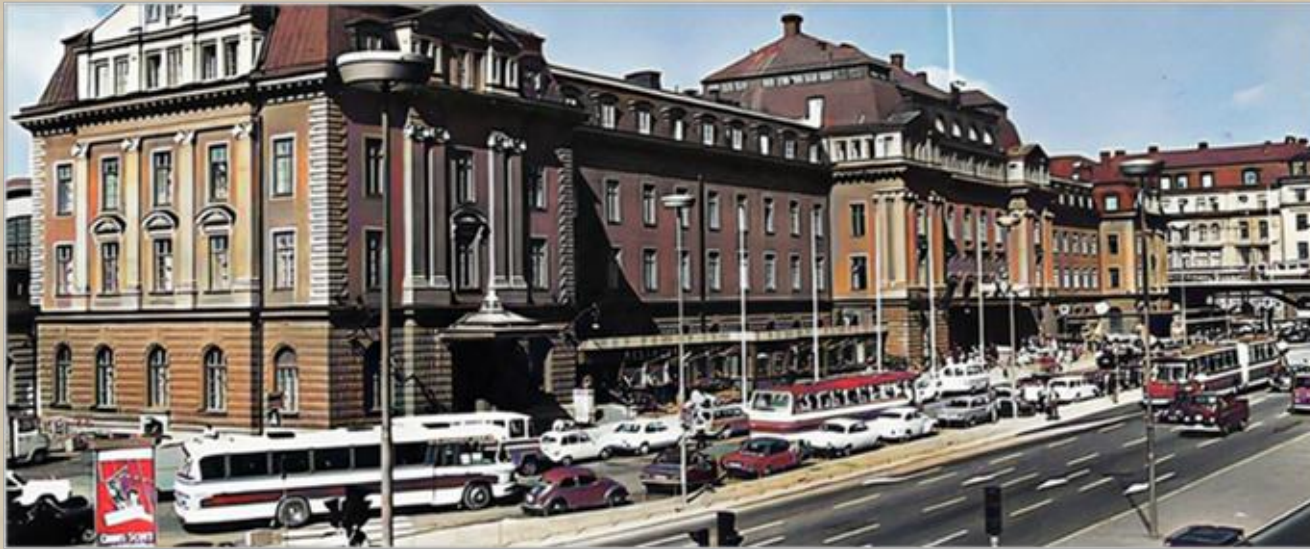
SJ

dessa tre: posten, televerket och
 järnvägen och störst bland dem
 var järnvägen (sj)

Nordens största företag (med hänsyn till anställda):
 65 000 var vi år 1960.

STORSTÄTLIG ARBETSP(A)LATS PÅ 1960 – TALET: STOCKHOLM C

Det har gjorts en film om en stins en gång. Det var Edvard Persson som var "Stinsen på Lyckås". Kanske blir historien om Hanna, Sveriges första kvinnliga stins, en dag en filmstory...

Men vad ska Hanna få för uniform? Den frågan grubblades det länge över.

examinerades från Järnvägsskolan i Stockholm var problemet *si vad* sorts uniform aka *fröken Gullberg tjänstgöra*, ännu inte löst.

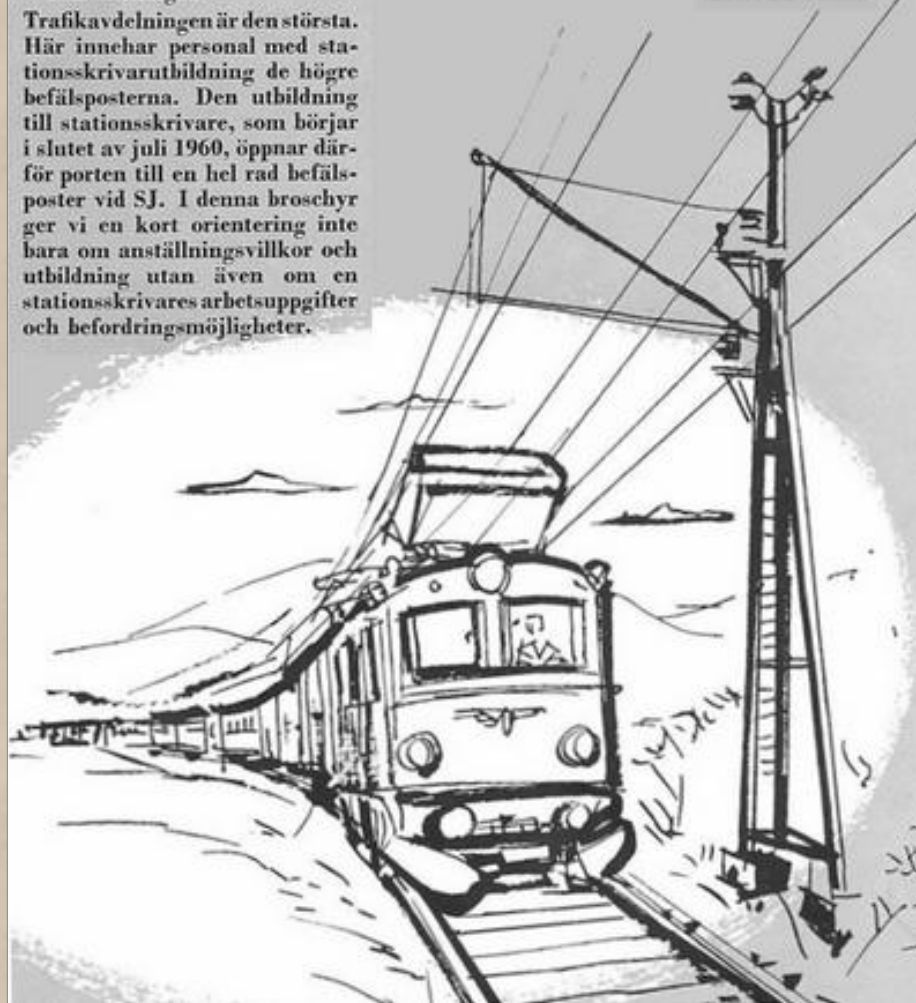
Medan blanketter och PM angående utseendet på kvinnliga järnvägares uniform tillverkades på löpande band, för den unga och kända stockholmsskan till Hässleholm för att börja tjänstgöra som landets enda kvinnliga stationskrivare. Utan uniform...

SJ är det största företaget i Norden. De omkring 65 000 anställda är placerade inom följande tjänstegrenar:

- banavdelningen
- elektrotekniska avdelningarna
- maskinavdelningen
- trafikavdelningen
- bilavdelningen

Trafikavdelningen är den största. Här innehar personal med stationsskrivarutbildning de högre befälsposterna. Den utbildning till stationsskrivare, som börjar i slutet av juli 1960, öppnar därför porten till en hel rad befälsposter vid SJ. I denna broschyr ger vi en kort orientering inte bara om anställningsvillkor och utbildning utan även om en stationskrivares arbetsuppgifter och befordringsmöjligheter.

År 1961: Intet var SJ främmande att lära järnvägsanalfabetiska trafik elever. Här var det vagn - tjänst i Ängelholm. (Jag gjorde samma resa en vecka senare)

Hanna Kaisa Gullberg – Gunnarson. Hon var pionjär och hon fick en del uppmärksamhet.

SJ

Hallsbergflicka historisk Stationsskrivare i kjolar

SJ

SJ

STORTRIVS I SITT YRKE FÖRSTA JÄRNVÄGSFLICKAN

Hanna Gullberg är den första kvinna som utexaminerats från SJ:s järnvägsskola, och just nu tjänstgör hon på Hässleholms station för att så småningom avancera till stationsskrivare. På bilden kämpar hon med en tung växel, men annars säger hon att arbetet inte alls är särskilt tungt, det är mest under ut-

bildningstiden som man måste göra sig bekant med alla sysslor. Sen blir det mest tågklareringar och skrivarbete. Men det är ett omväxlande och roligt yrke som Hanna varmt rekommenderar. Mer om henne står på sidan 4

DN 1961

Kvinnlig ”stins” i Hässleholm
— led i SJ:s charmoffensiv?

SJ

Det skrevs en del om det faktum, att SJ fått en kvinnlig stationsskrivare.

Någonstans i Sverige 1961: Mer eller mindre (t v) kunskapshungriga SJ- elever.

Fotnot: fot - foto.

1961 i Stockholm. Trafikelever hos det fackliga SJB (Statens Järnvägars Befälsförbund) som tillhörde SR, senare SACO, som SJTF.

Uppre: 1963 (i en fotoautomat i väntsalen, Stockholm C. Nere: Vallingatan, Stockholm 1961

SJ

SJ

[Logga på lek.](#)

Uppvaktade vid ett avdelningsmöte med SJBf. Malmö år 1962.

SJ och DSB, utställning i Stockholm på 1960 – talet.

Logotyper SJ och DSB.

I ett radhus i Rönninge utanför Stockholm sitter tågledare Alf Gunnarson, 33, och strejkar.

Han tjänar 2 850 kr i månaden.

Han tycker det är rätt att strejka.

Alf Gunnarson är ansluten till Statstjänstemännens Riksförbund (SR). Han började strejka klockan 24.00 torsdag kväll.

— Ingen vill ha någon konflikt, säger han.

— Men nu finns det inget annat att göra. Buden vi har fått har varit alldeles för låga.

Alf Gunnarson är tågledare. Hans viktigaste jobb är att dirigera om tågen när det blir förseningar och rubbningar i trafiken. Tågledaren är en spindel i det stora nätet av tåglinjer.

Genom att Alf Gunnarson och hans kolleger strejkar står alla tåg stilla.

— Jag tycker inte synd om dem som inte kan åka tåg nu. Vår strejk är ingen protest mot SJ utan en protest mot staten som inte vill ge oss högre löner.

Alf Gunnarson är gift med Kaisa, 31. Hon jobbar också på SJ men hennes arbete påverkas inte direkt av tågledarstrejken.

Däremot brukar hon åka pendeltåg från Rönninge. Det är inställt genom strejken.

I går morse åkte hon med en granne in till city.

De har två barn: Lena, 8 år och Lars, 5 år. Far och mor har försökt förklara för dem vad strejk och lockout är — men inte lyckats särskilt bra. Barnen är för små.

Men under fredagen fick barnen ha pappa hemma. Han städade, lagade mat och gick på promenad.

De har radhus och hemhjälp men ingen bil. De tror inte att de kommer att

Tågledaren (2.850 i månaden) blir hemmapappa

Tågledare Alf Gunnarsson, 33, SR, tycker inte synd om dem som inte kan åka tåg nu. Här hjälper han hustrun Kaisa, 31, i köket. Han stöder, lagar mat och passar barn medan fru jobbar borta.

blå ekonomiskt lidande på strejken — även om den fortsätter i flera månader.

— Samhället tål inte två månader utan tåg, säger Alf Gunnarson. Så länge kan vi hålla ut.

Alf Gunnarson har tagit studenten. Han började på SJ 1960. Han har aldrig ångrat det — även om han kunnat få bättre lön om

han valt någon annan bana.

— Jag hade ju aldrig träffat min fru om jag inte hade börjat på SJ, säger han.

Hur känns det att strejka?

— Lite ovanligt. Lite kampanda. Lite besvikelser över att statens avtalsverk inte kan klara ut det här.

• Reportage: Arne Norlin och Bosse Johansson (foto)

Saco-SR-konflikten var en arbetsmarknadskonflikt inom den statliga och kommunala arbetsmarknaden i Sverige under februari-mars 1971. Konflikten inleddes natten mot den 5 februari 1971 med att tågtrafiken ute på Sveriges järnvägar stoppades, då omkring 3 000 akademiker som var med i Sveriges akademikers centralorganisation (Saco) och omkring 1 000 medlemmar i Statstjänstemännens riksförbund (SR) gick ut i strejk.

Den 9 mars 1971 stoppade Sveriges regering konflikten genom att frysa alla strejker och lockouter under sex veckor, fram till 25 april 1971, för att ge medlarna tillfälle att få fram avtal för hela den svenska arbetsmarknaden.

Den 11 mars 1971 antog Sveriges riksdag en tjänstepliktslag, föreslagen föregående dag, som tvingade tillbaka de inblandade till jobbet igen. Annars hade den varslade officerslockouten börjat vid midnatt.

Den 13 mars 1971 kom några fjärrtåg igång, bland annat natttågen, och första tåg som lämnade Stockholms centralstation var *Nordpilen* klockan 16.25. Dagen därpå rullade samtliga persontåg återigen enligt tidtabellen. Även pendeltågstrafiken kom igång igen den 14 mars.

Den 15 mars rullade även godståg som vanligt.

1969 - 70 och 1970 - 71. Högre företagsekonomisk utbildning, HFK, (60 högskolepoäng avslutades i Tällberg.

Final, efter ett år med fem internat - veckor och självstudier, vid sidan av det ordinarie arbetet. Året efter gjorde Kaisa samma resa. Företagsekonomi, nationalekonomi och statistik, 20 högskolepoäng i vardera.

Tällberg uti Dalarna - HFK 1970 - 1971

GEVALIA
När du vill ha oväntat besök

En vecka på Barsebäck golfbana. Projekt Nytt digitalt budgetstyrning-system jobbades fram, under ledning av Lars - Åke Persson.

Min rygg var jätte – kass den veckan. Märk Lars - Åkes hjälpande (?) hand. Det var år 1986 och jag visste ingenting om golf ännu.

'Inget märkvärdigt
att jag är kvinna'

OK: men lite märkvärdigt var det faktiskt

– Massmedierna borde matcha varje negativ nyhet med minst en positiv, säger Kaisa Gunnarson. Hon vill också få fler plus-människor i Sverige.

– En talang jag skulle vilja ha är att vara komiker och få folk att skratta och vara glada.

– Vann jag en miljon, skulle jag ge tionde till de behövande. Men jag skulle också använda den till att sätta guldkant på vardagen.

En gång var hon den första i Sverige

**Kaisa har uppsikt över
landets alla konduktörer**

mina nya Ecco sandaler

2025-03-29 / alf

Det var då det!

Nu är nu och jag har köpt ett par sandaler.

2025-03-29 / Alf

Acta fabula est, plaudite!

Pjäsen är över, applådera!